

پژوهش‌نامه نقد و هابیت؛ سراج منیر ♦ سال چهارم ♦ شماره ۱۶ ♦ زمستان ۱۳۹۳
صفحات: ۱۱۷-۱۲۹ ♦ تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۰۶/۱۰ ♦ تاریخ تأیید: ۱۳۹۳/۱۲/۰۵

نگاه داعش به مهدویت

قادر سعادتى*

چکیده

مسئله مهدویت از موضوعاتی است که جریان‌های گوناگون معاصر از آن سوء استفاده کرده‌اند. گروه تکفیری داعش نیز برای مشروعیت دادن به جنایات خود و جذب افشار مختلف مردم به گروه خود، از روایات و مباحث مهدویت بهره برده است. آنها از راه تلفیق روایات مهدویت با مسئله خلافت اسلامی، حکومت خود را به عنوان خلافت اسلامی موعود در آخرالزمان و زمینه‌ساز ظهور منجی معرفی می‌کنند. این سوء استفاده در گفتار و رفتار و حرکات اجتماعی - سیاسی آنها آشکار است. **کلیدواژه‌ها:** داعش، خلافت اسلامی، دابق، مهدویت، پرچم‌های سیاه.

مقدمه

یکی از موضوعاتی که از صدر اسلام در بین مسلمانان محل بحث بوده، پیش‌گویی‌های پیامبر خدا ﷺ از وضعیت آخرالزمان و ایام ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه است. این مسئله در بین شیعه و اهل سنت اهمیت ویژه‌ای دارد و در هر دو مذهب کتاب‌های مستقلی در این زمینه نوشته شده است. همچنین، در طول تاریخ، افراد و گروه‌های مختلفی با تطبیق این روایات بر خود، از این روایات برای رسیدن به اهداف خودشان استفاده کرده‌اند. در دنیای امروز، گروه‌هایی با نام اسلام و برای دفاع از اسلام، به جنگ با مسلمانان برخاسته‌اند و برای ایجاد مقبولیت در بین مردم این روایات را بر خود تطبیق می‌کنند.

معرفی داعش

بعد از حمله آمریکا به عراق، شاخه القاعده در عراق به رهبری ابومصعب زرقاوی در ۲۰۰۴ علنی شد. این گروه تحت امر رهبر القاعده جهان بودند، ولی برخلاف القاعده، شیعیان را دشمن نزدیک خود و هدف خود را مبارزه با شیعیان عراق معرفی می‌کردند. در ۲۰۰۶، ابومصعب زرقاوی در بمباران عراق کشته شد و «ابوعمر البغدادی» به عنوان رهبر این گروه در آمد و در ۲۰۱۰ بعد از هلاکت ابوعمر البغدادی، شخصی به نام «ابوبکر البغدادی» جانشین وی شد.^۱ با شروع جنگ القاعده در سوریه، شعبه‌ای از این گروه به سوریه رفت، اما در آنجا با «جبهه النصره» - که بعدها جزء القاعده شد - اختلافات داخلی پیدا کرد. آنها از ایمن الظواهری خواستند در خصوص اختلاف القاعده عراق و جبهه النصره قضاوت کند که حکم او به نفع جبهه النصره بود. با این حکم ابوبکر البغدادی مخالفت خود با ایمن الظواهری را اعلام کرد و به عراق برگشتند و خلافت اسلامی را با عنوان داعش - مخفف «دولت اسلامی عراق و شام» - اعلام کردند. آنها ادعای خلافت اسلامی کردند و در تبلیغات خود رهبرشان را خلیفه مسلمانان خواندند و او را «ابوبکر

۱. برگرفته از: اکرم مجازی، مشهد النشاقات والتخالفات والمرجعیات الایدیولوجیه للجماعات الجهادیه، ص ۲.

الحسینی القرشی البغدادی» معرفی کردند تا یادآور حدیث «خلفاء امتی اثنا عشر، کلهم من قریش»^۱ باشد.

آنها در اعتقادات و فقه سیاسی خود تابع ابن تیمیه و محمد بن عبدالوهاب هستند و در مناطق تصرف شده در عراق و شام عبارتی از ابن تیمیه دیده می‌شود: «قوام الدین بکتاب یهدی و بسیف ینصر»؛ یعنی پایداری دین به کتاب هدایتگر و شمشیری است که دین را یاری می‌کند. آنها همچنین کتاب نواقض الاسلام محمد بن عبدالوهاب را بر در و دیوار مناطق اشغالی نصب کرده‌اند. همچنین، به پیروی از سید قطب، جهاد مسلحانه را اصل اساسی خود دانسته‌اند و بیانیه زرقاوی را، که شیعه را دشمن اصلی خود معرفی کرده است، نصب العین قرار داده‌اند.^۲

سوء استفاده داعش از مباحث مهدویت

حکومت‌ها و اشخاص در طول تاریخ از مباحث مربوط به آخرالزمان و اشراف الساعه، به لحاظ اینکه نوعی پیش‌گویی هستند و مصداق دقیق آنها مشخص نیست، سوء استفاده فراوانی کرده‌اند. برخی با جعل روایات یا تأویل روایات موجود به نفع خود، مردم را به گروه‌های خود جذب می‌کردند و برای حکومت خود مشروعیت و مقبولیت ایجاد می‌کردند.

گروه تکفیری داعش نیز از همه آنچه ممکن است برای استوار کردن قدرت خود استفاده کرده، که مهم‌ترین آنها بازگشت خلافت و در مرحله بعد شعارهای مربوط به مهدویت است.^۳ آنها مسائل اجتماعی و شعارهای خود را طوری تنظیم می‌کنند که با روایات منقول از پیامبر ﷺ و صحابه درباره آخرالزمان منطبق باشد تا از این راه برای خود مشروعیت و مقبولیت لازم را به دست آورند و قتل و غارت‌های خود را توجیه کنند. این گروه در شبکه‌های ماهواره‌ای، سایت‌های اینترنتی، مجلات و جرایدی که خودشان

۱. مسلم بن حجاج النیشابوری، صحیح مسلم، ج ۶، ص ۳، کتاب الاماره، باب الناس تبع لقریش.

۲. برگرفته از: محمد ابراهیم نژاد، داعش.

۳. به نمونه‌هایی از این موارد در ادامه مقاله اشاره خواهد شد.

منتشر می‌کنند، این روایات را به صورت مستقیم یا غیرمستقیم بر اعمال خودشان تطبیق می‌کنند. در اینجا به برخی از مباحثی که در خصوص مهدویت مطرح کرده‌اند اشاره می‌شود:

۱. اعتقاد داعشی‌ها به علائم ظهور

در یکی از بندهای اعتقادنامه‌ای که انجمن شرعی تنظیم القاعده در بلاد الرافدین (بین النهرین) - «اللجنة الشرعية لتنظيم القاعدة في بلاد الرافدين» - که هسته اولیه گروه تکفیری داعش است، صادر کرده، چنین آمده است:

ما از علائم قیامت (آخرالزمان) به آنچه از پیامبر ﷺ به صورت صحیح به ما رسیده، ایمان داریم، و اینکه بزرگ‌ترین فتنه از زمان خلقت آدم تا قیامت، فتنه دجال است؛ و به نزول عیسی ع‌آل‌ی‌ه و بر پا کردن عدل و داد و بازگشت خلافت راشده بر طبق روش نبوت ایمان داریم.^۱

داعش در این زمینه به کتاب الفتن وأخبار المهدي ونزول عیسی علیه السلام وأشراط الساعة اثر جهیمان بن سیف العتیبی استناد می‌دهد و آن را قبول دارد.^۲

۲. مجله‌ای با نام دابق

داعش در ماه رمضان ۱۴۳۵ ه.ق. بعد از اعلام خلافت اسلامی، اقدام به نشر مجله الکترونیکی (اینترنتی) کرد که تا به حال (جمادی‌الاولی ۱۴۳۶) شش شماره از این مجله منتشر شده است. این مجله با عنوان دابق، در بردارنده مواضع داعشی‌ها در خصوص مسائل مختلف است. مسئله مهمی که در این مجله به چشم می‌خورد استناد به احادیث وارد شده در باب «فتن و اشراط الساعة» است. علاوه بر این احادیث، نام مجله نیز یادآور حدیثی منتسب به پیامبر ﷺ است. در این حدیث آمده است:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ: «لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَنْزِلَ الرُّومُ بِالْأَعْمَاقِ أَوْ يَدَاقِقَ فَيُخْرِجُ إِلَيْهِمْ جَيْشٌ مِنَ الْمَدِينَةِ مِنْ خِيَارِ أَهْلِ الْأَرْضِ

1. www.tawhed.ws/r?i=ygz0yz64

2. www.tawhed.ws

يَوْمَئِذٍ؛^۱ قیامت برپا نمی‌شود تا اینکه رومی‌ها به اعماق یا دابق حمله کنند. آنگاه سپاهی از مدینه شامل بهترین مردم روی زمین علیه رومی‌ها برمی‌خیزند.

«دابق» شهری در شمال حلب است که از مرزهای ترکیه ۴۵ کیلومتر فاصله دارد. این شهر از توابع منطقه اعزاز است و در دشت آن، جنگی بزرگ میان ارتش عثمانی به رهبری سلطان سلیم اول و ممالیک به رهبری قنصوه الغوری در ۱۵۱۶ میلادی روی داد. در این جنگ عثمانی‌ها پیروز شدند و این پیروزی، مقدمه ورودشان به مناطق عربی و تأسیس امپراتوری بزرگ عثمانی بود.^۲ اما «الاعماق» که در حدیث آمده، به منطقه‌ای تابع انطاکیه ترکیه اشاره دارد که به دابق نزدیک است. این شهر یک بندر معروف و بزرگ دارد. می‌توان گفت داعش با نام‌گذاری مجله رسمی خود به نام «دابق» می‌خواهد این را وانمود کند که آن لشکر مسلمان که در مقابل رومی‌ها در دابق جنگ خواهد کرد، ما هستیم. نقل مکرر روایات مربوط به جنگ روم و مسلمانان، در شماره‌های گوناگون مجله، این ادعا را تقویت می‌کند.^۳

۳. رموز القاب خلیفه داعشی

داعش در مجلات،^۴ سایت‌ها،^۵ و گفت‌وگوهای خود،^۶ از خلیفه خودشان با عنوان «ابوبکر البغدادی القرشی الحسینی» یاد می‌کند. در برخی موارد کلمه «الهاشمی» را هم بر آن اضافه می‌کنند.^۷ این القاب هر کدام معنای خاصی در منابع اسلامی دارند. نام اصلی وی ابراهیم عواد ابراهیم علی بدری سامرایی، ملقب به ابودعاء است. ولی می‌توان

۱. مسلم بن حجاج النیشابوری، صحیح مسلم، ج ۸، ص ۱۷۵، کتاب الفتن، باب فتح القسطنطنیه.

۲. محمد بن عبد الرزاق بن محمد کزد علی، خطط الشام، ج ۲، ص ۲۰۸.

۳. برخی از این روایات در ادامه مقاله ذکر خواهد شد.

۴. دابق، همه شماره‌ها.

۵. مثلاً سایت <http://www.tawhed.ws> و www.alsunnah.info

۶. مثلاً در شبکه‌های اجتماعی مانند یوتیوب و فیس‌بوک.

7. www.mnbr.info

گفت آنها عناوین «ابوبکر»، «القرشی»، «الهاشمی»، و «الحسینی» را با اهداف خاصی به او داده‌اند که به آنها اشاره می‌کنیم:

«ابوبکر»؛ این عنوان را به او داده‌اند تا یادآور خلافت خلفا باشد. چنان‌که گفته شد، طبق اعتقاد آنها، در آخرالزمان روش خلافت خلفا زنده می‌شود. با این اسم می‌خواهند خلیفه خود را احیاکننده خلافت اسلامی در آخرالزمان معرفی کنند.

«القریشی»؛ از نظر شیعه ضروری است که امام و خلیفه از قریش و هاشمی باشد، چنان‌که از حضرت علی عَلَيْهِ السَّلَامُ نقل شده: «إِنَّ الْأَئِمَّةَ مِنْ قُرَيْشٍ غُرِسُوا فِي هَذَا الْبَطْنِ مِنْ هَاشِمٍ لَا تَصْلُحُ عَلَي سِوَاهُمْ وَلَا تَصْلُحُ الْوَلَاةُ مِنْ غَيْرِهِمْ»؛^۱ امامان از قریش هستند و ریشه در بنی‌هاشم دارند و غیر بنی‌هاشم صلاحیت امامت را ندارند.

در منابع اهل سنت نیز روایات فراوانی بر لزوم قرشی بودن خلیفه تا قیامت وجود دارد، از جمله روایات نقل شده در مسند احمد، مانند: «الأئمة من قریش»؛^۲ یعنی امامان از قریش هستند؛ و حدیث صحیح مسلم از پیامبر خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ که فرمودند: «لَا يَزَالُ هَذَا الْأَمْرُ فِي قُرَيْشٍ مَا بَقِيَ مِنَ النَّاسِ أَثَانٍ»؛^۳ یعنی همیشه این امر (خلافت) در قریش است تا روزی که دو نفر از مردم زنده باشند. حتی نووی در شرح این حدیث ادعای اجماع می‌کند و می‌گوید: «هذا الحديث وأشباهه دليل ظاهر على أن الخلافة مختصة بقریش، لا يجوز عقدها لأحد غيرهم، وعلى هذا انعقد الاجماع في زمن الصحابة فكذلك من بعدهم»؛^۴ این حدیث و امثال آن دلیل آشکاری بر اختصاص خلافت به قریش است؛ قرار دادن آن در غیر قریشی جایز نیست؛ بر این مطلب در زمان صحابه و بعد از آنها اجماع و اتفاق نظر است.

۱. نهج البلاغه (صبحی صالح)، خطبه ۱۴۴.

۲. أبو عبد الله أحمد بن محمد ابن حنبل، مسند احمد، ج ۱۹، ص ۳۱۸.

۳. مسلم بن حجاج النیشابوری، صحیح مسلم، ج ۶، ص ۲.

۴. النووی، أبو زکریا محیی الدین یحیی بن شرف، المنهاج شرح صحیح مسلم بن الحجاج، ج ۱۲، ص ۲۰۰.

اگرچه افرادی آن را ضروری ندانسته‌اند اما نظر مشهور اهل سنت بر لزوم قرشی بودن است. پس لقب قریشی برای خلیفه داعشی، پشتوانه‌ای دارد که ممکن است برای مشروعیت دادن به خلافت او و تطبیق او با این روایات باشد.

«الحسینی»؛ در روایات شیعه و اهل سنت وارد شده که کسی که در آخرالزمان ظهور می‌کند و زمین را پر از عدل می‌کند از نسل امام حسین علیه السلام است. این امر در بین شیعه متواتر و متفق علیه است، مانند حدیث حضرت علی علیه السلام از پیامبر خدا صلی الله علیه و آله که فرمود: «لَا تَذْهَبُ الدُّنْيَا حَتَّى يَقُومَ رَجُلٌ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ يَمْلُؤُهَا عَدْلًا كَمَا مَلَأَتْ ظُلْمًا وَ جَوْرًا».^۱ قیامت برپا نمی‌شود تا اینکه مردی از فرزندان حسین علیه السلام قیام کند و زمین را با عدل و داد پر کند، همان‌طور که با ظلم و ستم پر شده است.

و در بین اهل سنت نیز، اگرچه برخی معتقدند مهدی علیه السلام از نسل امام حسن علیه السلام است، اما روایاتی در منابع آنها آمده که دلالت می‌کند بر اینکه حضرت مهدی علیه السلام از نسل امام حسین علیه السلام است؛ مانند حدیث عبدالله بن عمرو، که گفته است: «يَخْرُجُ رَجُلٌ مِنْ وَكْدِ الْحُسَيْنِ مِنْ قِبَلِ الْمَشْرِقِ، وَلَوْ اسْتَقْبَلَتْهُ الْجِبَالُ لَهَدَمَهَا وَاتَّخَذَ فِيهَا طُرْقًا»؛^۲ یعنی مردی از فرزندان حسین علیه السلام از مشرق ظهور می‌کند که اگر کوه‌ها در مقابلش بایستند آنها را تخریب می‌کند و راه را هموار خواهد کرد.

همچنین حدیث پیامبر خدا صلی الله علیه و آله که فرمودند: «اگر از عمر دنیا بیش از یک روز باقی نمانده باشد، خدا آن روز را آن قدر طولانی می‌کند که مردی از فرزندان مرا، که هم‌نام من است، مبعوث کند، سلمان برخاست و گفت: یا رسول‌الله! از نسل کدام فرزندان؟ فرمود: از این فرزندانم؛ و با دستش به حسین زد».^۳

۱. محمد بن علی ابن بابویه، عیون أخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۶۶.

۲. أبو عبد الله نجیم بن حماد المروزی، کتاب الفتن، ص ۳۷۱.

۳. احمد بن عبد الله الطبری، ذخایر العقبی، ص ۱۴۶.

با توجه به این روایات، ممکن است لقب «حسینی» برای خلیفه داعشی، به منظور تطبیق با این روایات به او داده شده باشد، تا مردم به خیال اینکه ممکن است این همان مهدی موعود باشد، برای یاری او رغبت زیادی داشته باشند.

۴. پرچم داعش

پرچم داعش به رنگ سیاه است که روی آن با رنگ سفید نوشته شده: «لا اله الا الله محمد رسول الله». این نوع طراحی پرچم نیز هم‌سو با دو رکن اساسی تفکر داعشی، یعنی خلافت و مهدویت، است.^۱ چون:

الف. رنگ پرچم حکومت پیامبر خدا ﷺ سیاه بوده است. چنان‌که در روایات آمده است: «عن عبد الله بن عباس أنه قال كانت راية النبي، صلى الله عليه وسلم، سوداء، ولواؤه أبيض»؛^۲ یعنی عبد الله بن عباس می‌گوید: رایت پیامبر ﷺ سیاه بود و لوای ایشان سفید.^۳ با طراحی پرچم به این شکل، می‌خواهند خود را طبق حدیث، خلیفه پیامبر ﷺ و ادامه‌دهنده روش پیامبر معرفی کنند؛ (کانت الخلافة على منهاج النبوة).^۴ چنان‌که در سایت‌های مختلف با استناد به این احادیث، چیزهایی را نیز به آن روایات اضافه کرده‌اند و گفته‌اند: «پرچم پیامبر ﷺ در حکومتش سیاه‌رنگ بود که روی آن «لا اله الا الله محمد رسول الله» نوشته شده بود و پرچم خلافت اسلامی در این زمان همان پرچم رسول الله و ادامه‌دهنده روش اوست».^۵

ب. در برخی منابع حدیثی، روایاتی وجود دارد معروف به روایات «رایات السود»؛ یعنی پرچم‌های سیاه. در این روایات بعد از خبر برافراشته شدن پرچم‌هایی سیاه در آستانه ظهور به مسلمانان توصیه شده به یاری کسانی بشتابند که این پرچم‌ها را برافراشته‌اند؛

۱. البته عباسیان هم برای دولت خود از این طرح استفاده کرده بودند.

۲. محمد بن عیسی الترمذی، سنن الترمذی، ج ۳، ص ۱۱۵.

۳. رایت پرچمی است که لشکر زیر آن جنگ می‌کنند و علامت گروه است، ولی لواء پرچمی است که نشانه فرماندهی است و امیر هر جا باشد، لواء همان جاست؛ فخر الدین طریحی، مجمع البحرین، ج ۱، ص ۱۹۹.

۴. أبو عبد الله أحمد بن محمد ابن حنبل، مسند احمد، ج ۳۰، ص ۳۵۵.

5. http://betrol.blogspot.com/2012/12/blog-post_8.html#ixzz3L610Zyir

چراکه منجی به کمک همین افراد جهان را پر از عدل و داد خواهد کرد. عبدالله بن مسعود در حدیثی از رسول خدا ﷺ نقل می‌کند که ایشان فرمودند:

ما خاندانی هستیم که خدا آخرت را برای ما برگزید نه دنیا را و خاندانم پس از من با تبعید، فشار و آوارگی روبه‌رو می‌شوند تا پرچم‌های سیاه از سوی مشرق برافراشته شود، آنها حق را می‌خواهند، اما حق آنها داده نمی‌شود، آنها در راه حق جنگ می‌کنند و پیروز می‌گردند. هر کس از شما و نسل‌های شما، آن پرچم‌های برافراشته را دید، به سوی امام خاندان من بشتابد گرچه با نهایت سختی؛ چراکه آنان پرچم‌های هدایت‌اند و پرچم خود را به مردی از خاندان من، که هم‌نام من است، و زمین را بعد از ظلم و ستم با عدل و داد پر می‌کند، تسلیم خواهند کرد.^۱

این روایت و روایاتی با این مضمون در منابع شیعه نیز آمده است.^۲ می‌توان گفت: با طراحی این نوع پرچم، علاوه بر منتسب کردن خود به رسول خدا ﷺ و خلافت اسلامی، خواسته‌اند خود را زمینه‌سازان ظهور حضرت مهدی عجل الله فرجه نیز تلقی کنند.

۵. طرح خلافت داعشی در امتداد خلافت اسلامی

داعش در برنامه خود، مهدویت را با خلافت تلفیق کرده، در کنار روایات مربوط به مهدویت، بازگشت و احیای خلافت خلفا را مطرح کرده است. در نوشته‌های خود بر دو مطلب «خلافت و اشراف الساعه» تأکید فراوانی دارند. آنها با استدلال به برخی از روایات، که در منابع اهل سنت در خصوص بازگشت خلافت در آخرالزمان آمده است، خودشان را احیاکنندگان خلافت معرفی می‌کنند. این روایت در مسند احمد چنین آمده است:

نعمان بن بشیر نقل می‌کند در مسجد با رسول خدا نشسته بودیم. ابوثعلبه خشنی آمد و به بشیر بن سعد گفت آیا حدیث پیامبر در مورد امراء را یاد داری؟ حذیفه گفت من حفظ کرده‌ام، و گفت رسول خدا فرمودند: «نبوت در بین شماست، تا زمانی که خدا بخواهد، و هر موقع خواست آن را برمی‌دارد، سپس خلافت بر روش پیامبری است، تا زمانی که خدا بخواهد، و هر موقع خواست آن را برمی‌دارد، سپس حکومت سخت‌گیر است، تا زمانی که

۱. ابو عبد الله الحاكم النيشابوري، المستدرک على الصحيحين، ج ۴، ص ۴۶۴.

۲. سيد بن طاووس حسني، الملاحم والفتن، ص ۱۱۸.

خدا بخواهد، و هر موقع خواست آن را برمی دارد، سپس حکومت اجباری است، تا زمانی که خدا بخواهد، و هر موقع خواست آن را برمی دارد، سپس خلافت بر روش پیامبری است. پس ساکت شدند.^۱

گروه داعش در سایت‌های مختلف با استناد به این حدیث، حکومت خود را خلافت آخرالزمانی معرفی کرده است.^۲

۶. فاتحین جنگ موعود

داعشی‌ها معتقدند در آخرالزمان جنگی بین مسلمانان و مسیحیان اتفاق می‌افتد. آنها با تقویت نیروی نظامی خود می‌خواهند فاتحین این جنگ باشند و با طرح خلافت اسلامی، خود را نماد اسلام معرفی می‌کنند که در این جنگ بر مسیحیان پیروز می‌شود. آنها برای این اعتقاد به احادیثی استناد کرده‌اند که در منابع اسلامی آمده است، از جمله:
۱. پیامبر خدا بعد از شمردن شش علامت از علائم قیامت فرمودند: «سپس بین شما و بین بنی‌اصفر (روم) معاهده بسته می‌شود که خیانت می‌کنند و بر شما در زیر هشتاد پرچم لشکرکشی می‌کنند که زیر هر پرچمی دوازده هزار نفر است».^۳

۲. خالد بن معدان از رسول الله ﷺ نقل کرده است:

شما با روم صلح امنیتی برقرار خواهید کرد و حمله خواهید کرد و آنها از پشتشان هجوم بردند پس تسلیم می‌شوید و به غنیمت می‌دهید. سپس در مرج ذی‌تلول اقامت می‌کنید. شما مسلمانان با رومی‌ها صلح مسالمت‌آمیزی را انجام می‌دهید. شما و با آنها در برابر دشمن متحد شده و علیه آن می‌جنگید. در نهایت پیروز می‌شوید. اموال غنیمت را به دست می‌آورید. سپس به سوی خانه و کاشانه به راه می‌افتید تا به «مرج ذی‌تلول»^۴

۱. أبو عبد الله أحمد بن محمد ابن حنبل، مسند احمد، ج ۳۰، ص ۳۵۵: «تَكُونُ النَّبِيُّ فِيكُمْ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةُ عَلَى مِثَاجِ النَّبِيُّ فَتَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَرْفَعَهَا ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا عَاصِمًا فَيَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَكُونَ ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا جَبْرِيَّةً فَتَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةُ عَلَى مِثَاجِ النَّبِيُّ ثُمَّ سَكَتَ».

۲. برای نمونه: http://betrol.blogspot.com/2012/12/blog-post_8.html#ixzz3L5zVYbgh

۳. محمد بن اسماعیل البخاری، صحیح البخاری، ج ۴، ص ۶۸.

۴. برخی گفته‌اند ذی‌تلول همان دابق است.

می‌رسید. در آنجا توقف می‌کنید. یک مرد نصرانی صلیب را بر می‌دارد و می‌گوید صلیب
غلبه پیدا کرده است. مردی از مسلمانان به خشم می‌آید و می‌گوید خدا غالب شد. صلیب
را می‌شکند. جنگی بین مسلمانان و رومی‌ها اتفاق می‌افتد که خدا گروهی از مسلمانان را
با شهادت اکرام می‌کند. آنگاه روم فریب داده، زیر هشتاد پرچم که هر کدام دوازده هزار
نفر را شامل می‌شود به سوی شما می‌آیند.^۱

در شماره ۴ مجله دابق، ص ۵۶، به این حدیث استناد شده، محقق شدن
پیش‌گویی‌های مذکور در این احادیث، نزدیک شمرده شده است. آنها ائتلاف به اصطلاح
ضد داعش غربی‌ها را، که رو به گسترش است، مقدمه تحقق آن می‌پندارند. بر اساس این
احادیث «رومی‌ها» [غرب]، زیر ۸۰ پرچم که از هر کدام ۱۲ هزار نیرو پیروی می‌کند، گرد
هم خواهند آمد و شمار ارتشی که علیه «مسلمانان» خواهد جنگید، به حدود ۹۶۰ هزار
نفر خواهد رسید.

همچنین در شماره ۲ مجله دابق بعد از تأکید بر فتوحات و پیروزی‌ها و گسترش قلمرو
خودشان، در صفحه آخر برای تأیید و مشروع جلوه دادن این فتوحات حدیثی را از
پیامبر ﷺ آورده است: «تَعَزُّونَ جَزِيرَةَ الْعَرَبِ فَيَفْتَحُهَا اللَّهُ ثُمَّ فَارِسَ فَيَفْتَحُهَا اللَّهُ ثُمَّ
تَعَزُّونَ الرُّومَ فَيَفْتَحُهَا اللَّهُ ثُمَّ تَعَزُّونَ الدَّجَالَ فَيَفْتَحُهَا اللَّهُ»؛^۲ در این روایت هم که بر خودشان
تطبیق می‌دهند خود را فاتح جنگ‌های آخرالزمان معرفی می‌کنند.

۷. آرزوی حکومت بر جهان

شماره ۵ مجله دابق درباره گسترش و بسط حکومت و خلافت اسلامی است، در
پیش‌گفتار این شماره (ص ۳) حدیثی از صحیح مسلم نقل شده است: «رسول خدا ﷺ
فرمود: خدا زمین را برای من جمع کرد و من مشرق و مغرب آن را دیدم. و امت من بر
حکومت زمین از شرق تا غرب - که من دیدم - خواهد رسید».^۳ با نقل این روایت به دنبال

۱. أبو عبد الله أحمد بن محمد ابن حنبل، مسند احمد، ج ۲۸، ص ۳۱.

۲. مسلم بن حجاج النیشابوری، صحیح مسلم، ج ۸، ص ۱۷۸.

۳. همان، ج ۸، ص ۱۷۱؛ سید بن طاووس حسنی، الملاحم والفتن، باب هلاک هذه الامم...

فتوحات خود، به خواننده این مطلب را القا می‌کنند که آنها بر مشرق و مغرب حکومت خواهند کرد.

همچنین، بعد از مباحث مربوط به بسط خلافت و ذکر فتوحات خودشان در همان شماره، در صفحه آخر به حدیثی از پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، که در سنن ابی داوود آمده، استناد شده است: **عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَوْ لَمْ يَبْقَ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا يَوْمٌ لَطَوَّلَ اللَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ حَتَّى يَبْعَثَ فِيهِ رَجُلًا مِنِّي - أَوْ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي - يَوَاطِئُ اسْمُهُ اسْمِي، وَأَسْمُ أَبِيهِ اسْمُ أَبِي يَمَلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا، وَعَدْلًا كَمَا مَلَأَتْ ظُلْمًا وَجَوْرًا»**^۱.

این حدیث نیز در ادامه مباحث مربوط به گسترش خلافت داعشی می‌تواند بیانگر این مطلب باشد که این گروه آماده‌کننده زمینه برای ظهور منجی است.

نتیجه

با در نظر گرفتن تبلیغات و رفتار گروه داعش و نحوه استدلال آنها به احادیث فتن و اشراط الساعة، می‌توان به این نتیجه رسید که آنها خود را زمینه‌سازان ظهور منجی معرفی می‌کنند. اخبار مربوط به آخرالزمان را به نفع خود مصادره و تأویل می‌کنند. لذا لازم است مسلمانان از خطر تطبیق روایات اسلامی بر گروه‌های تکفیری غیراسلامی آگاه شوند و به خیال عمل به روایات به این گروه‌ها نپیوندند.

۱. أبو داوود سلیمان بن الأشعث السجستانی، سنن ابی داوود، ج ۴، ص ۱۰۶، کتاب المهدی.

منابع

١. نهج البلاغه، تعليقه: صبحي صالح.
٢. ابراهيم نژاد، محمد، داعش، قم: دارالاعلام لمدرسة اهل البيت (ع)، ١٣٩٣.
٣. ابن بابويه، محمد بن علي، عيون أخبار الرضا عليه السلام، تهران: نشر جهان، چاپ اول، ١٣٧٨.
٤. ابن حنبل، أبو عبد الله أحمد بن محمد، مسند أحمد، تحقيق: شعيب الأرنؤوط، عادل مرشد، وآخرون، بی جا: مؤسسة الرسالة، الطبعة الأولى، ١٤٢١.
٥. البخاری، محمد بن اسماعیل، صحیح البخاری، بیروت: دار الفكر، ١٤٠١.
٦. الترمذی، محمد بن عیسی، سنن الترمذی، تحقیق: عبد الرحمان محمد عثمان، بیروت: دار الفكر، ١٤٠٣.
٧. الحاكم النيشابوري، ابو عبد الله، المستدرک علی الصحیحین، تحقیق: مصطفى عبد القادر عطا، بیروت: دار الکتب العلمیة، الطبعة الأولى، ١٤١١.
٨. حسنی، سید بن طاووس، الملاحم والفتن، قم: نشر صاحب الأمر، الطبعة الاولى، ١٤١٦.
٩. الشَّجْشْتَانِي، أبو داوود سليمان بن الأشعث، سنن أبي داوود، المحقق: محمد محيي الدين عبد الحميد، صيدا- بیروت: المكتبة العصرية، بی تا.
١٠. الطبري، احمد بن عبد الله، ذخاير العقبي، القاهرة: مكتبة القدسي، ١٣٥٦.
١١. طريحي، فخر الدين، مجمع البحرين، تهران: مرتضوى، چاپ سوم، ١٤١٦.
١٢. عتیبی، جهیمان بن سيف، الفتن وأخبار المهدي ونزول عيسى عليه السلام وأشراط الساعة، بی جا: بی تا.
١٣. كُزْدُ عَلِي، محمد بن عبد الرزاق بن محمَّد، خطط الشام، دمشق: مكتبة النوري، الطبعة الثالثة، ١٩٨٣/١٤٠٣.
١٤. مجازي، اكرم، مشهد النشاقات والتخالفات والمرجعيات الايديولوجيه للجماعات الجهاديه، بی جا، ٢٠٠٧.
١٥. مجله الكترونيكي دابق، شماره ١-٥.
١٦. المروزي، أبو عبد الله نعيم بن حماد، كتاب الفتن، تحقيق: سمير أمين الزهيري، القاهرة: مكتبة التوحيد، الطبعة الأولى، ١٤١٢.
١٧. النووي، أبو زكريا محبي الدين يحيى بن شرف، المنهاج شرح صحيح مسلم بن الحجاج، بيروت: دار إحياء التراث العربي، الطبعة الثانية، ١٣٩٢.
١٨. النيشابوري، مسلم بن حجاج، صحيح مسلم، بيروت: دار الجيل، بی تا.

19. www.alsunnah.info

20. www.betrol.blogspot.com

21. www.mnbr.info

22. www.tawhed.ws

